

Železna vlada na Ruskem-Predlogi proti zlorabi razporok

STROGE ODREDBE SO NA RUSKEM ODPRAVILE ŠE TIŠTO MALO SVOBODE, KAR SO JE PREJ IMELI. — V TOVARNAH UVEDENA TRDA DISCIPLINA. — Z UVEDBO NOVIH PASPORTOV SE RAZMERE ŠE BOLJ POOSTRIJO.

Moskva, Rusija. — Na Ruskem so sovjeti v najnovejšem času tako temeljito odpravili svobodo, da o njej ni niti govora več. Delavska diktatura je izpremenila celo Rusijo v pravo vojašnico in pravice posameznikov so docela izginile. Ostala je samo disciplina, trda disciplina.

Dočim je v drugih deželah samoposebi umevno, da se vsak državljan lahko giblje po svoji lastni želji, gre, kamor hoče, in dela, kar želi, je to v sovjetski Rusiji, v "deželi svobode", po zadnjih odredbah popolnoma neznan. Ne samo s policijskimi odredbami so oblasti napravile konec tej svobodi, marveč že prej so se sklenile tudi tozadevne ekonomske ovire. Policijska odredba obstoji v uvedbi novega pasporta, ki ga mora imeti vsakdo, ki stanuje v Rusiji. Kakor je bilo o tem pred kratkim poročano, se ta odlok za zdaj naša samo na največja mesta, namreč Leningrad, Moskvo in Krakov. Pozneje bo stopil v veljavo tudi v manjših mestih in končno po celi deželi.

V ekonomskem smislu pa je bila svoboda odpravljena že prej. Neka odredba ukazuje, da delavec, ki se ne zglaši na delo v svoji tovarni brez zadostnega vzroka, je odpuščen; to pa pomeni istočasno, da je razveljavljena njegova živilska karta, in da torej ne bo več imel pravice, dobivati živila iz državnih skladišč. To pa dalje pomeni zanj gotovo stradanje, kajti, ako bi si tudi lahko kje dobil živeža, bi moral plačati zanj tako ogromno ceno, da bi je delavec gotovo ne mogel.

Ni pa več tako lahko, da bi dobil v Rusiji delo kjerkoli. Tudi tukaj se pojavlja brezposelnost in, kadar je odpuščen iz ene tovarne, je takorekoč sploh odpuščen. In za take bo uvedba novega sistema pasportov temeljito poskrbela. Kdor ni zaposlen, ne bo dobil pasporta, in kot tak tudi ne bo mogel ostati v mestu. Vlada jih bo bržkone poslala v Sibirijo, obdelovat stepe. Zato se pa vsak mestni prebivalec z vsemi kriplici drži svojega dela, samo, da bo lahko še ostal v mestu, kjer je vsaj za spoznanje udobnejše življenje kakor kje na divjih pustah.

POSTOPANJE PROTI "JAV. NEMU SOVRAŽNIKU"

Chicago, Ill. — Murray Humphreys, ki je zapisan v tukajšnjih policijskih zabeležnicah kot "javni sovražnik št. 1", ne vzbuja pri sodnikih preveč simpatij. Oblasti vedo, da je ta moč zločinec prve vrste, a težko je priti takim gospodom do živga. Policiji je bilo zato naročeno, naj pazi na vsak njegov korak, in v resnici ga je ujela z drugimi njegovimi pristaši, ko je napravila preiskavo v nekem uradu na 1 La Salle bldg. dne 1. novembra. Našla je pri njem samokres, in na podlagi tega je tudi o tožen, češ, da je kršil tozadevno državno postavbo. Humphreys zahteva, da se ga izpusti in se pri tem sklicuje na svojo

UMESTNI PREDLOGI

Ako bodo stavljeni predlogi sprejeti, se bo sklenilo manj zakonov za denar in bo tudi manj razporok.

Chicago, Ill. — V dveh državnih zbornicah, namreč v Illinoisu in v Indiani, so bili stavljeni predlogi, kojih namen je, da se prepreči prakticiranje ženske, ki stopajo v zakon edino z namenom, da se bodo dale pozneje razporočiti in bodo na račun moževega premoženja lahko potem živele celo življenje.

V illinojski zbornici je stavil tozadevne predlog senator Graham iz Chicago. Ako bo ta predlog sprejet kot zakon, boste imela oba, mož in žena, ki se razporočita, enake pravice in tudi enake dolžnosti. Bo torej tista stranka, ki je premožnejša, plačevala drugi alimonije. Torej ženska, ki je zdrava in ima zaslužek ali pa premoženje, bo primorana, da bo podpirala ločenega moža, ki bi bil slučajno brez sredstev. Dalje, govori predlog, ločena ženska, ki se ponovno poroči, izgubi pravico do alimonijev od prvega moža; to se zdaj pogosto dogaja, da mora prvi mož preživljati oba, svojo ločeno ženo in njenega drugega moža. — Mož, ki nima sredstev, da bi plačal alimonije, se ne more poslati v ječo, pravi predlog. Končno govori predlog še, da se takozvano "ločeno gospodinjstvo" konča po preteku dveh let. Do zdaj je ločena, a ne razporočena žena lahko zahtevala celo življenje, da jo mož živi. Zdaj bo mož to lahko končal po dveh letih.

V zbornici države Indiane pa je bil stavljen tudi podoben predlog. Ako bo sprejet, bo z njim odpravljena pravica, da bi se smelo koga tožiti za "ukradeno ljubezen", da bi torej mož lahko koga tožil, da mu je izneveril ženo, ali pa nasprotno, in dalje bo odpravljena pritožba za prelom ženitne obljube.

ŽENŠKE RAKETIRKE

Chicago, Ill. — Vzgled brezobzirne nesramnosti, s katero postopajo nekatere žene proti svojim možem, je podala preteklo sredo neka Mrs. Celia Stone, 104 Loomis str. Pred sodiščem je tožila svojega moža, katerega je 2. jan. zapodila od sebe, za razporoko in obenem zahtevala, da ji mora mož plačevati alimonije. — Po zaslišanju priči ji je sodnik dejal, naj bo vesela, da njej ne bo treba možu plačevati alimonijev. Ženska namreč zdaj sama vodi restavrant, katerega ste imela poprej skupaj z možem. Mož pa je nasprotno brez dela, brez denarja, živi od miloščine svojih dobrih prijateljev, in zdaj naj bi še ženi, ki ima dohodke, plačeval alimonije!

pravice po ustavi, češ, da se je preiskava nad njim izvršila ne postavbo Sodišča pa je odločilo ravno nasprotno in se bo moral zagovarjati pred porotniki.

Odgovor na izzivanje!

CHICAŠKI AGITATOR AMER. SLOVENCA NABIRA BOMBE CELO PO INDIANI. — PRAVI, DA SE NE PODA ZA NOBENO CENO.

Chicago, Ill. — Vidim, da so me začeli razni agitatorji izzivati. Se celo moj popularni kandidat me draži, češ, da je mislil, da z aeroplanom letam okrog in nabiram naročnike. To je pa že od sile in moja mera potrpežljivosti je polna. Nič več ne bom trpel tega. Sklenil sem, da pokažem vsem, kaj zmora Chicago in jaz, njen agitator. Zdaj bom pa delal vsak dan in vsako priložnost. Chicaške rojake pa prosim, da mi gredo na roko in se pridno naročajo na list, da pokažemo, kaj smo Chicažani in pa, da se ne damo ugnati v kozji rog kar tako.

Te dni me je peljal s svojim avtomobilom prijazen rojak in prijatelj celo v malo slovensko naselbino Whiting, Ind., ki se nahaja blizu Chicago. Bajgali, posrečilo se mi je dobiti tu par prav težkih bomb za mojega kandidata, veleč. g. B. Winklerja, s katerimi ga bom potisnil na listi kandidatov precej visoko naprej. Le počakajte malo po drugih naselbinah, da vam pokažemo, kaj znamo pri nas, če se lotimo dela resno. Zagotavljam vas vse, da bom metal zanaprej prav težke bombe na volilno pozorišče, kajti želim in hočem, da moj kandidat častno zmaga in odnese venec slave s tega bojišča.

Kaj pa v Detroitu, Johnstownu, Jolietu in drugod ne bodo nič bombe metali? Če imajo kaj korajže, naj pridejo na plan, tudi njih se ne bojimo in jih pozivljamo na boj! Come on, kdor ima korajže kaj?!

Vsem naročnikom in agitatorjem iskrene pozdrave!

JOŽE FAJFAR.

ZASTRAŽENA ZBORNICA

Oblasti čuječe vsled nemirov v Springfieldu.

Springfield, Ill. — Tukajšnja državna zbornica je zasedala v četrtek pod varstvom oborožene državne policije. Enako je bila zastrazena celo noč tudi governorjeva palača. Te varnostne odredbe so se sklenile, ko je v sredo množica kakih 200 nemirnežev navalila na governorjevo urado in zahtevala, da se jim nakloni podpora iz državne blagajne. Ker je njih delegacija nasilno nastopala, je prišla policija na lice mesta ter napravila konec s tem, da je množico s palicami razkropila.

LAHKO SAM SEBI ČESTITA

Chicago, Ill. — 14 letni K. Davis, 1851 W. Madison st., se je skušal v sredo zvečer izmuzniti skozi gosto množico drvečih avtomobilov preko Madison blizu Wood st. Pri tem pa ga je zadel neki avto in ga vrgel naravnost pod cestno karo. Takoj je nastala običajna prometna gneča in, ko se je malo razčistilo, so našli dečka sedečega pod cestno karo, in sicer popolnoma nepoškodovanega drugače; le ustnico si je pri padcu prebil. Srečnega neprevidežja je policija poslala domov.

TEHNOKRAT IMEL PRED-AVANJE

Chicago, Ill. — V sredo je imel prvak tehnoškatskega gibanja, Howard Scott, ki je nedavno prekinil odnose s Columbia univerzo, predavanje v tukajšnjem mestu v Orchestra dvorani. Razlagal je napredek tehnike v zadnjih letih in omenil, da ta razvoj neobhodno vodi do popolne brezposelnosti, kajti porajajo se vedno novi izumi, s pomočjo katerih se nadomešča človeško delo.

KRIŽEM SVETA DE VALERA ZMAGAL

— Tokio, Japonska. — Na posebni seji ministerskega sveta se je razpravljala odločitev Lige narodov glede Mandžurije in domneva se, da bo Japonska izstopila iz Lige, ako bo ta zavzela ostro stališče proti njej.

— Havana, Kuba. — Finančni minister je objavil, da se je izsledilo kroženje ponarejenega srebrnega denarja na Kubi, in je dal policiji ukaz, da uvede preiskavo. Baj je tega ponarejenega denarja v cirkulaciji za več milijonov.

— London, Anglija. — Poselnemu odboru, ki ga je imenovala vlada, da prouči vprašanje železniških plač, so železniški uslužbenci v sredo objavili, da niso pri volji pristati na znižanje plač, ki ga je pred par dnevi priporočal ta odbor.

— Rim, Italija. — Veliko pomorsko letalo Windward III., v katerem je neka ženska pred časom nameravala preleteti južni Atlantik, se je v sredo ponesrečilo na morju. K sreči je za šest potnikov, ki so bili v njem, še pravočasno prispela pomoč.

SNeg V KALIFORNIJI

San Farnisco, Cal. — Dočim je tukaj padal le dež pomešan s točo, so pa v goratih krajih severne Kalifornije divjali v sredo pravi sneženi viharji. Zame-ti so na mnogih mestih onemogočili promet.

ŠTORKLJA PRINESLA DVOJČKE

Znano slovensko - prekmursko družino Mr. in Mrs. Stefan Zerdin je te dni obiskala gospa Štorklja ter ji prinesla lep spominček — dvojčke. Mati in dvojčka se dobro počutijo in se nahajajo v oskrbi Dr. J. E. Ursicha, našega uglednega slovenskega zdravnika, v bolnišnici sv. Antona. Srečni družini čestitke!

Irsko ljudstvo želi ločitev od Anglije.

Dublin, Irsko. — Kakor je bilo že poročano, so se v tork v Irskem volitve v zbornico. Ker imajo tukaj svoj poseben način štetja glasov, se na tančnih rezultatih še dva dni po volitvah ni moglo ugotoviti. Vendar pa, kakor je kazalo v četrtek, je zmagala stranka predsednika de Valera nad nasprotnikom Cosgravejem. S tem je irsko ljudstvo tudi izrazilo svojo nepopustljivost napram Angliji; de Valera namreč zasleduje politiko, da se mora Irsko popolnoma ločiti od Anglije, dočim Cosgrave zastopa stališče, da je boljše, ako ostane z njo v obliki dominijona.

KOMUNIZEM MED UČITELJSTVOM

Santiago, Čile. — Šolske oblasti so odpustile iz službe okrog 100 učnih moči, katere se smatra, da so vršili delo komunističnih agitatorjev. Časopisi splošno pozivajo, naj se najostreje nastopi proti tej komunistični propagandi, ki se opaža zlasti med ljudskošolskim učiteljstvom.

POLICIJA UBILA DEVET KOMUNISTOV

Dresden, Nemčija. — Do kravega političnega spopada je prišlo v tukajšnjem mestu preteklo sredo zvečer med policijo in številom komunistov, kateri so imeli svoje zborovanje. Cel zborovanje je bilo dokaj mirno, dokler ni neki govornik prišel napadati fašiste. Tedaj je policija zapovedala, da se mora shod končati, ter pričela čistiti dvorano. Ker so na njo pričeli z galenije metati steklenice in stole, pravi policija, je morala streljati, in pri tem je bilo smrtno zadetih devet zborovalcev.

Iz Jugoslavije.

BISEROMAŠNIK JURIJ ROZMAN, KI JE BIL MED LJUDMI, ZLASTI MED SVOJIMI DUHOVNIMI SOBRATI, DALEČ OKOLI ZNAN, JE ODŠEL PO PLAČILO. — MORSKA PIJAVICA V SPLITU. — SMRTNA KOSA IN DRUGO.

Trboje pri Kranju

Na novega leta dan je v Trbojah pri Kranju umrl tam bivajoči biseromašnik in župnik v pokoju, Jurij Rozman, ki je bil star 86 let. Pokojni je bil rojen v Trbojah leta 1846 in bil v mašnika posvečen 31. julija 1871. Takoj drugo leto je že bil kaplan v Kočevju, kjer je kaplanoval eno leto. Od tam je šel za kaplana na Ig, kjer je ostal dobri dve leti in leta 1876 je prišel za župnika v Rakitno, kjer je služboval celih 25 let. Oktobra meseca leta 1901 je bil umeščen na župnijo Kovor pri Trzinu, kjer je župnikoval 28 let, dokler ni bil upokojen in se ni leta 1929 naselil v svojem rojstnem kraju, v Trbojah pri Kranju. — Kot duhovnik je bil zgleden in dobrega srca, pa tudi hudomušen, ki se je včasih zlasti iz kakga samozvestnega svojega stanovskega tovariša malo ponorčeval, pa le zato, da mu je dal lep nauk. Ljudje ga često niso povsem razumeli in so rekli, da je gospod zamenjarjen. V resnici je pa gospod Jurij v vsem, v obleki, vedenju, sprejemih, jedi in besedi, hotel biti v prvi vrsti ponižen in je v tem zelo sličil arškemu župniku sv. Janezu Vianeyju. Radi te skromnosti so imeli mnogi pojnega župnika za čudaškega. Kadar je šel kam na birmo, ni nikdar ostajal pri kosilu. Z ministrantom jo je takoj pobral domov, po poti sta pa jedla suhe hruške, ki sta jih nosila s seboj. — Kovorjani so ga pa zelo spoštovali in so tudi jokali radi njega, zlasti, ko se je vsled slabosti nekajkrat zgrudil pred oltarjem, in kar neradi so ga dali v pokoj. Originalen je bil gospod in skromen. Ko je enkrat prišel novomašnik v faro, je zbežal na polje, ker ni hotel te časti, da bi govoril na novi maši. Ko so pa le silili vanj, je rekel le: "Na trpljenje se pripravim!" in vsi so si te besede od vse nove maše najbolj zapomnili. Kmečko je delal, kmečko jedel in živel. Njegova knjižnica je ležala sredi sobe, kakor kup žita, a on je našel takoj vse. — Noge so mu že več let otekale, lani na vernih duš dan se je pa še prehladil, z adventom je obležal in z novim letom ugasnil.

Smrtna kosa

V Mostah pri Ljubljani je umrl Ivan Bitenc, posestnik, star 71 let. — V Ljubljani je umrla Marija Černe, vdova po uradniku. — V Mariboru je umrl Jurij Majer, posestnik, star 74 let.

Težka neareča

V Zvezni tiskarni v Celju se je težko ponesrečil tiskarski strojnik Karel Guček. Tiskarski stroj ga je zgrabil za roko, mu jo zmečkal in odtrgal eno kost.

Stara ženica

V Banjaloki pri Kočevju je umrla tamkajšnja najstarejša ženska Ana Albrechtova, ki je lansko leto slavila svoj 100. rojstni dan.

Nezgoda

V Studencih pri Mariboru se je nevarno vselal v roko neki kotlarski pomočnik. — V Trčovi si je pri drsanju zlomil roko 12letni viničarjev sin Josip Vidmar.

Davica se je razpasla

Poročajo, da se je davica v Sloveniji zelo razpasla. Dočim je bilo prva leta po vojni le 300 do 400 obolenj, je število obolenj v letu 1932 naraslo nad 1700.

Nesreča otroka

Šestletni posestnikov sinček Franc Podergas v Smarjeti pri Celju je doma v hiši padel na razbeljeno peč in se nevarno opekkel po obrazu.

Grozna smrt male deklice

V selu Ilancih pri Pančevu v Srbiji se je pred kaznjivo skrla v krušno peč neka osemletna deklica. Drugo jutro je gospodinja zakurila peč, ko je zaslišala iz peči obupne krike. Spoznala je glas svoje hčerke in jo s težavo potegnila ven strašno opečeno. Deklica je kmalu podlegla opeklinam.

kako je prišlo do požara, sumi jo pa, da je bil ogenj nabrž podtaknjen od zlobne roke.

Zanimiv, a nevaren naravni pojav

V Splitu so nedavno opazovali zanimiv naraven pojav, ko sta v splitski luki trčila skupaj dva vetra, topli jug in hladni zapad. Pri tem je hladni zrak iz višine jel hitro padati proti morju, topli se je pa dvigal. — Nastal je termo-dinamični proces, ki ga dalmatinski mornarji imenujejo "morska pijavica". Morje se je v obliki lijaka dvignilo precej visoko in se jelo pomikati proti luki v velik strah ribičev, ker pijavica je celo večjim ladjam nevarna, kaj šele malim ribičkim čolnom. Do nesreče pa ni prišlo, ker je južnjak zmagal zapadnika in ga potisnil proti skalovju otoka Brača, kjer sta se pomirila.

Smrtna kosa

V Mostah pri Ljubljani je umrl Ivan Bitenc, posestnik, star 71 let. — V Ljubljani je umrla Marija Černe, vdova po uradniku. — V Mariboru je umrl Jurij Majer, posestnik, star 74 let.

Težka neareča

V Zvezni tiskarni v Celju se je težko ponesrečil tiskarski strojnik Karel Guček. Tiskarski stroj ga je zgrabil za roko, mu jo zmečkal in odtrgal eno kost.

Stara ženica

V Banjaloki pri Kočevju je umrla tamkajšnja najstarejša ženska Ana Albrechtova, ki je lansko leto slavila svoj 100. rojstni dan.

Nezgoda

V Studencih pri Mariboru se je nevarno vselal v roko neki kotlarski pomočnik. — V Trčovi si je pri drsanju zlomil roko 12letni viničarjev sin Josip Vidmar.

Davica se je razpasla

Poročajo, da se je davica v Sloveniji zelo razpasla. Dočim je bilo prva leta po vojni le 300 do 400 obolenj, je število obolenj v letu 1932 naraslo nad 1700.

Nesreča otroka

Šestletni posestnikov sinček Franc Podergas v Smarjeti pri Celju je doma v hiši padel na razbeljeno peč in se nevarno opekkel po obrazu.

Grozna smrt male deklice

V selu Ilancih pri Pančevu v Srbiji se je pred kaznjivo skrla v krušno peč neka osemletna deklica. Drugo jutro je gospodinja zakurila peč, ko je zaslišala iz peči obupne krike. Spoznala je glas svoje hčerke in jo s težavo potegnila ven strašno opečeno. Deklica je kmalu podlegla opeklinam.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevoov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	For Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POZOR! Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

U.

Homatije na Daljnem vzhodu

Japonski imperialisti nastopajo zadnja leta skrajno drzovito in izizzivalno. Ta japonska drzovitost vodi svet do silne katastrofe, velike vojne.

Velika Kitajska, ki šteje okrog 450 milijonov ljudi, je podobna velikemu morskemu somu, ki je potegnjena v plitve vode, v kateri ne more živeti, ne poginuti, in se zvija in premeta na plitvem pesku in ne more nazaj v globoko vodo. Japonci pa, kakor pretkani lisjaki, skačejo okrog tega ogromnega kitajskega telesa in trgajo z njega sočno meso. To bo primerna slika velike Kitajske in proti njej male, a militaristično močno organizirane Japonske.

Kitajci so na znotraj in zunaj politično razdrapani. Nobene res prave državne vezi ni med njimi. Razni generali vladajo posameznim provincijam, vsak po svoje gospodari in zapoveduje. In zato Kitajska ne more nuditi kake dobro organizirane moči proti zunanjim sovražnikom. Kakor morski som v plitvi vodi na pesku. Premetava se, a nikamor ne more.

Japonci imajo pa določen načrt. Azijo Azijcem in to pod japonskim uplivom in pod njihovim nadzorstvom. Na tem konju jezdi drzovito in izizzivalno japonski imperializem. Osvojitev Mandžurije in zdaj še nekaterih drugih delov Kitajske so prve točke, ki jih Japonci izvajajo v svoji igri na Daljnem vzhodu. Z Mandžurijo so odrezali od morja Sovjetsko Rusijo. Na drugih mestih bodo poskušali prej ali slej odrezati in iziniti evropske sile. Toda ta igra je pa nevarna. Tu na tej poti pa bodo trčile svetovne velesile prej ali slej skupaj in posledica bo vojna. Ta vojna, kadar pride, bo nekaj strašnega in zna dvigniti vse rumeno pleme proti belému. Dal Bog, da bi do tega nikdar ne prišlo!

Zopet ena o kozlu in zelju...

V kraljestvu slavne ameriške prohibicije se dogajajo dan za dnem zanimive stvari, ki so včasih pa tudi komične in smešne. Te dni je bil aretiran v Chicagi mestni policaj, po imenu Kolb. Po dnevu je služboval kot policaj, ob prostem času je pa sodeloval pri produkciji in razpečevanju ta hudega jakca — zganja.

Najbolj smešni del tega dogodka je ta, kakor se poroča, da je policist po dnevu služboval v mestu, po noči pa je v svoji uniformi stražil, kadar so razpečevalci razvažali zganje, tako, da ja ne bi kdo sumil, da se kaj napačnega godi.

Ta dogodek kaže, da se v kraljestvu prohibicije godijo stvari, kakor najbrže v nobenem drugem delokrogu kakoršne koli organizacije ali ustanove. Po dnevu varnostni organi na ulici, po noči varnostni organi onih elementov, katere bi morali sami preganjati.

Prav je imel stari Brisbane, ko je zapisal nekoč: V Ameriki, ako bi hoteli zatreti kršilce prohibicije, bi morali postaviti za hrbet vsakega policaja zopet še posebnega policaja in za onim zopet drugega, tako da bi policaj policaja čuval, pa bi kršenja prohibicije še ne zatrli...

STARI PREDPUŠT SE NI UMRL

Chicago, Ill.

Naj se gre solit kriza, obupanje in črnoglednost! Dalj ko do smrti na tem puklastem svetu ne bomo živeli, pa naj še tako jamramo in temno gledamo. Je pa že boljše, da smo vsaj toliko veseli, kolikor smo lahko. "Le enega mi vzeli niste in mi ne vzamete nikdar, to pesmi so srebrno čiste, to je glasov nebeskih dar." Morda si je te besede našega pesnika Gregorčiča vzela k srcu naša podružnica SZZ. št. 2 v Chicagi, ko je napovedala predpušno zabavo na zadnjo nedeljo ta mesec, 29. jan., ob pol osmih zvečer v spodnji šolski dvorani pri sv. Stefanu.

Ne pričakujemo gmočnega uspeha, pričakujemo pa, da se bodo vsi naši prijatelji, vsi naši rojaki in rojakinje spomnili na nas ta večer in prišli na našo zabavo. Vse bo tako urejeno, da bo za male cente vsak lahko prebil prav vesel večer. Tisti, ki imajo še cele doplate na čevljih, bodo malo zaplesali, drugi se bodo pa posedli krog miz in prijateljsko kramljali, vsi pa bomo prepevali. Kakor hitro bodo grla postala hripava, se bomo pa na kakšen način pokrepčali. (Naša podružnica si je za to sezono preskrbela kapljico, ki ji ni para v Chicagi. Da ne boste neverjetno pogledali, naj povemo, da so možki izbrali grozdje in tudi sami prešali.)

Pri članicah lahko dobite vstopnice, ki so po 25c, ali pa plačate vstopnino pri vratih. Naša podružnica je lansko leto po veliki noči priredila majhen ples in zabavo, ki je bila tako domača in prirsena, da so vsi rekli, kadar naša podružnica zopet kaj priredi, naj jim nikar ne pozabimo povedati. Sedaj imamo zabavo v tem "presnetem" predpušnem času, in bo lahko še dvakrat bolj lušno, kakor je bilo lani. In če bi se kako zgodilo, da bi komu ob koncu odpovedala glava in noge, nižje tako nikamor ne more pasti, ker se zabava vrši v bejzmentu. — Vse skupaj vas vabi

Odbor.

NOVEGA KAJ PRI SV. ŠTE-FANU ...?

Chicago, Ill.

Da. Waukegan je zadnja nedeljo pri nas gostoval. Dramatični klub s severa Chicage nam je pokazal lepo igrano "Dekle z rožmarinom". Da smo veliko pričakovali od igravcev, je pričalo število udeležencev na zabavi, da v svojih nadih nismo bili varani, priča pa zopet dobra volja in dobro razpoloženje, ki je vladalo ves popoldan in v dvorani. Ze dolgo se niso na-

si tako od srca zabavali, kakor oni dan. Ali ni že to dovolj dokaza, da so bili waukeganski igravci vsi na mestu in je vsaka druga beseda pohvale odveč. Kadar koli so bili sosedje s severa pri nas, vselej smo se dobro počutili, in če bodo še kdaj prišli, jih bomo z veseljem sprejeli in pogostili. V imenu vse šentšefanske družine najlepša hvala igravcem. Pa tudi našemu dramatičnemu klubu priznanje za trud in delo.

Da se je "Card party" v soboto zvečer nad vse dobro obnesel, nam je že nekdo sporočal. Hvala vsem za udeležbo. Prireditelj je bila vsem po volji, ker je bila mirna in dobro pripravljena. Beseda zahvale gre odboru, ki je imel priprave v rokah.

Kdo so novi člani cerkvenega odbora, morda se ne veste. John Ovniček in John Denša sta bila izvoljena ključarjem cerkve. Drugi člani odbora so: Andrew Jelencich, Joseph Gregorich, John Koščak, Frank Banich, Victor Kremesec in Frank Avgustin. Čudno naključje, da so v odboru večinoma mladi možje. Toda voljeni so bili na letni seji in volili so za nje starejši. So že morali vedeti, zakaj. Nazadnje je prav, da se tudi manjši člani fare navadijo odborskega dela.

Delo za dobrodelnost bo imel letos cerkveni odbor na skrbi. Doslej nam še ni bilo izročeno, toda vsak čas bodo dobrodelne postaje izročile izkaznice vseh, ki prejema podpora.

Demokratska organizacija nam je poslala petdeset izkaznic za uboge otroke iz naše šole, ki bodo vsak dan prejeli ob petih popoldne kruh in sicer na 1715 So. Ashland Ave. V imenu teh otrok najlepša hvala.

Aprila enkrat, najbrže na velikonočno nedeljo, bomo imeli proslavo 35letnice fare. Gospodarski odbor se že pripravlja na delo, da ta dan primerno proslavimo. Slavili bomo pa ta dan kot dan hvaležnosti in spomina vsem onim še živim članom fare, ki so pred tolikimi leti postavili vogelni kamen naših dni in naši družini. To bo ena najlepših slovesnosti letos.

V nedeljo zvečer ne pozabite zabave. Zenske Zveze v šolski dvorani. Fant od fare.

MNENJE NAŠEGA NAROČNIKA V CLEVELANDU

Cleveland-Newburg, O.

Pred par tedni sem obnovil naročnino za Amer. Slovence pri našem lokalnem zastopniku, s katerim sva se pogovarjala o kampanji tega časopisa. Vidim, da je res premalo zanimanja za to kampanjo. Med kandidati imamo naše preč. g. duhovnike, do katerih bi morali že iz spo-

štovanja do njih bolj agitirati. Naši preč. g. duhovniki se za nas trudijo že leta in leta in zdaj imamo priliko, da jim izkazemo nekoliko priznanja vsaj s tem, da se kolikor mogoče na list naročimo ter damo svoje glasove za svoje preč. g. duhovnike, ki so na listi kandidatov. Meni se zdi, da duhovnikom, ki kandidirajo, ne bomo naredili večjega veselja, kakor če se v velikem številu v vsaki fari na katol. časopis naročimo, kajti potem bodo vedeli kot naši dušni pastirji, da v naše hiše in domove prihaja dober katoliški list. Že iz tega vzroka bi jim morali napraviti to veselje.

Apeliram na vse Clevelandčane, da bi se malo bolj zganili v tej kampanji za naš edini katoliški dnevnik med nami. Pokažimo se tudi mi, da čislamo najstarejši slovenski list v tej deželi.

Našemu preč. g. Juliju Slapšaku kot našemu kandidatu pa želim, da bi pri kontestnih volitvah zmagal in želim, da bi se tudi kaj oglasili v našem časopisu. — Pozdrav vsem naročnikom tega lista.

Dolgoletni naročnik.

K BESEDI SE OGLAŠA LA SALLITA

La Salle, Ill.

Ko me je spoštovani g. John Pelko opomnil, da se naj še katerikrat oglašim v Amer. Slovence, bom pa poslušala njegov opomin in napisala par vrstic. Morda da bo Mr. Pelko malo kihnil, ko bo bral svoje ime v listu, pa nič ne de, zakaj me je pa okregal, da nič več ne pišem.

Novič je v La Salle bolj malo. Vse se vrsti bolj po starem in smrt pobira naše rojake in rojakinje, tako odraslene, kakor tudi male otroke. Videti je, da prav nič ne izbira. Zadnji teden je pobrala mladega sina Mr. in Mrs. Anton Bedenko, ki je bil njih prvorojenec. Fantek je bil komaj osem mesecev star. Mlademu paru izrekam moje iskreno sožalje.

Društveno življenje pri nas gre tudi tako le bolj po starem. Materino društvo se je zavzelo in sklenilo, da priredi "Card and Bunco party" v četrtek, 9. marca. — Kadar se naše matere zavzamejo za kako stvar, je tudi prav gotovo, da jo izpeljejo in da zmagojo. Zato so pa naši možje nekoliko nevoščljivi, ker mislijo, da samo oni zmorejo kaj napraviti.

Kakor je razvidno iz sedanje kampanje za Amer. Slovence, bodo zmagali kot najbolj popularni kandidati naši slovenski č. g. duhovniki. — S tem ljudje, ožir. naročniki pokažejo, da spoštujejo veliko delo in trud slovenskih duhovnikov za edini naš slovenski katol. dnevnik v Ameriki. — Naj bo moje pisanje za enkrat dovolj in s temi par vrsticami dokažem Mr. Johnu Pelko, da se znam sukati pero po slovensko in me potem morebiti ne bo več kregal.

"La Sallita".

ZALOSTNE IN VESELE VESTI IZ COLORADE

Canon City, Colo.

Komaj nekaj nad 20 dni je staro leto 1933, pa nam je v tej kratki dobi že dvakrat zapel mrtvaški zvon. — Prva, ki nas je zapustila, je bila Mrs. Marija Javornik, ki je umrla 9. jan. ob 5.30, v starosti 56 let. Bolehala je skoro osem tednov in zapuščala žalujočega soproga in šest otrok. Doma je bila iz vasi Zagorica na Dolenjskem. — Dne 21. januarja je mrtvaški zvon zopet zapel svojo žalostno pesem in naznanil, da je preminula Kristina Arko po več let trajajoči bolezni. Zapuščala žalujočega soproga in devet otrok. Doma je bila iz Ribnice in je umrla v starosti okoli 50 let. — Globoko sožalje družinama Javornik in Arko.

Se en žalosten slučaj bom sporočil, čeprav je že malo pozno. — Ravno za božične praznike se je vračal na obisk k svojim staršem vojaški rezervist Peter Kimeck. Na poti iz Ohio proti domu k staršem, ga je tam neke v državi Missouri hudobna roka ustrelila in ga zavlekla v nek zapuščen hlev. Pogreb nesrečnega vojaka se je vršil dne 26. dec. z vsemi vojaškimi častmi.

Da pa ne bo vse samo žalostno, naj poročam tudi vesele novice, da se je namreč oglašila dolgokljuna štoklja in sicer pri družini Mike Straik in jim pustila zalo hčerko. — V ugledni Leganovi družini bodo pa enkrat ta mesec praznovali poroko svoje hčerke Anne. Bilo srečno. — Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

Anton Dremel.

DOMAČA ZABAVA V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Društvo sv. Ane št. 173 priredi v soboto, 28. jan., v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane domačo zabavo. Vstopnina za goste je samo 50c, pa naj bo za moše ali za žene, za vse enako. Ta zabava je običajno priložnost za obnovo društva sv. Ane. Da niso tako slabi časi, bi priredili obirno proslavo v počast naše desetletnice, toda kaj hočemo v takih razmerah, ki vladajo sedaj povsod? Bojimo se stroškov. Dobre članice so obljubile vse mogoče dobrote za to domačo zabavo. Bob, flancate, potice, keje, šunké, klobase, prath in salato. Če po vsem tem sodim, bo ta naša zabava bolj podobna banketi. — Ej, naše Anke se postavijo, kadar je treba. Kdor je že kdaj bil na naši zabavi, ve, da se ni dolgočasil. — Zelim, da bi se te zabave udeležile ne samo vse članice, ampak tudi vsi njihovi prijatelji in prijateljice. (Dolge 3 str.)

PO AVTOMOBILSKI NESREČI —

Stražnik: Kdo je šofiral?

— Nihče, gospod stražnik. Vsi smo sedeli zadaj, ko se je prepetila nesreča.

Napreduje. — Že zopet si stal pred mladinskim sodiščem, falot grdi!

— Saj se to ne bo nikoli več zgodilo.

— Torej se hočeš poboljšati?

— Ne, prihodnjic pridem pred redno sodišče, ker bom že polnoleten.

Kočljivo vprašanje. — Kate-

ro izmed naju smatrate za starejšo, g. doktor?

— Skoro bi dejal, da sta dvojčka.

Izpolnjena želja. — Sódnik:

Obtoženi ste, da ste ponoči vložili v banko. Je to res?

— Res je, gospod sodnik. Toda pomisliti morate, da sem izpolnil samo željo svojega pokojnega očeta.

— Kako to?

— Moj ranjki oče je imel samo eno željo, namreč, da bi njegov sin vstopil v banko.

Nov jetnik. — Nov gost v jetnišnici se obrne k pazniku, rekoč: Povejte mi, kje je izhod za silo, če bi gorelo.

Izključeno. — Ali bi mogel videti fotografijo neveste, ki ima 30,000 dote?

— Izključeno. Čim presega doto 10,000, se fotografija neveste sploh ne pokaže.

Dober varuh. — Kaj je navedel varuh tega otroka za očetov poklic?

— Dejal je, da je erotik.

Tudi izgovor. — Marička, s kom ste pa klepetali skozi okno?

— Prijateljica mi je povedala, po čem so kokoši na trgu.

— In od kdaj nosi vaša prijateljica hlače?

— Odkar je mrzlo.

V kavarni. — Zakaj pa pogleduješ neprestano nazaj?

— Pazim na svojo suknjo, ki je nisem pustil v garderobi, a po kavarnah je povsod napisano, da za suknje, ki niso pravilne v garderobi, ne jamčijo.

— Jaz pa nisem tako boječ.

— Zato je pa tvoja suknja že izginita.

Birokrat. — Gospod predstojnik, naša registratura se strahovito veča. Prosim za dovoljenje, da se deset let stara pisma lahko uničijo.

— V redu. Samo napravite prej prepise.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu: čitajte ga!

"TARZAN IN IZGUBLJENO CARSTVO"

(20)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Baragov svetilnik

Urejuje Rev. A. Urankar.

ZAPISNIK

OBCNEGA ZBORA BARAGOVE ZVEZE.

Otvoril je sejo predsednik Zveze, Rev. John Plevnik. Pozdravil je navzoce delegate, se jim zahvalil za udeležbo in nato v lepo zasnovanem govoru na kratko posnel delo za Baragovo stvar v pretečenem letu. Rev. J. Plevnik je govoril kakor sledi:

Zanimanje za beatifikacijo škofa Barage vedno večje.

Najpoprej vas vse skupaj prav pristrčno pozdravim in se vam zahvalim za udeležbo pri današnjem shodu Baragove Zveze. Posebno pristrčno pozdravim vse svoje tovariše gl. odbornike in se zahvalim za njih prisotnost. Ta udeležba nam potrjuje, da navdušenje za delo za beatifikacijo škofa Barage se ni minulo, ampak da še klije v naših srcih hrepenenje po svojem slovenskem zaščitniku pri Bogu. In prav je, da smo mi Slovenci navdušeni za to idejo in da male težave ne smejo uničiti tega prelepega dela za beatifikacijo škofa Barage, katerega je sebi haložila Baragova Zveza pri svoji ustanovitvi. Ne bilo bi častno za nas, če bi mi slovenski rojaki sedaj — zaradi malih težav — prenehali s tem delom, medtem ko so se začeli tujerodci zanimati za idejo Baragove beatifikacije. To delo bi moralo biti pred vsem delo nas Slovencev, rojakov škofa Barage in delo Baragove Zveze bi moralo biti za nas vse sveto delo, posvečeno Bogu v duhovno korist našega slovenskega naroda. In to naše delo blagoslavlja prevz. škof ljubljanski, Dr. Gregorij Rožman, ko pravi v svojem pismu: "Bog blagoslovi Vaše delo za edinost in slogo katoliških Slovencev."

Rekel sem, da se tujerodci vedno bolj zanimajo za veliko delo našega škofa rojaka in njegove zasluge za dušni in telesni blagor zapuščenih Indijancev vedno bolj cenijo in pripoznavajo. Poglejmo samo na dogodke preteklega leta, ki naj bodo v dokaz moje trditve. Dne 13. avgusta 1932 se je praznovala velika slavnost na Beaver Island, Mich., v spomin stoletnice prvega obiska škofa Barage k Indijancem tega otoka ob času, ko so bili ti še pogani. — Prevz. škof iz Grand Rapids, Most Rev. Joseph G. Pinten, se je udeležil te slavnostne stoletnice, odkar je škof Baraga prižgal luč sv. vere med temi divjimi prebivalci. Te slavnosti se je tudi udeležilo na stotine ljud.

di iz bližnjih in daljnih krajev. Razna društva, verska in prosvetna, so počastila spomin škofa Barage s svojo prisotnostjo in te slovesnosti so trajale celi teden. Tukaj se je, 60 let po Baragovi smrti, proslavljalo delo Baragovo za civilizacijo Indijancev in mu dalo čast, kakoršno je s svojim delom gotovo tudi zaslužil.

Drug dokaz vedno rastočega navdušenja za proglasitev Baragove beatifikacije je bila lepa slavnost na severni obali jezera Superior, ob Križevih rekli, blizu mesteca Schroeder, kjer je prevz. škof duluthski, Most Rev. Thomas A. Welch, dne 11. septembra 1932 blagoslovil nov graniten križ v spomin škofa Barage in njegovega dela za Indijance v teh krajih. Ta spominski križ, postavljen po nasvetu zgodovinskih društev države Minnesota in s pomočjo darov slovenskih rojakov, živečih v železnem okrožju severne Minnesote, stoji na istem mestu, kjer je škof Baraga sam leta 1846 postavil priprost lesen križ v zahvalo Bogu za srečno rešitev po nevarni in viharini vožnji čez jezero Superior. Te slovesnosti ob Križevih rekli se je udeležila velika množica vernikov različnih narodnosti, posebno častno pa so bili zastopniki Slovenci iz železnega okrožja, za kar jim tem potom izrazim javno zahvalo. Č. g. Jerše, slov. župnik z Ely, je v prelepih besedah orisal neudrljivo misijonsko delo škofa Barage v teh takrat še divjih krajih. Prelep govor č. g. Jeršeta bo gotovo ostal vsakemu udeležencu v trajnem spominu, kakor bo ostal v spominu meni, ki sem zastopal Baragovo Zvezo pri tej slavnosti.

Ob tej priložnosti tudi ne smem pozabiti prelepe cerkvene slavnosti v Eagle Harbor, kjer so se zbrali prebivalci severnega Michigana, posebno pa iz Calumeta in okolice. Pri slovesni peti sv. maši zunaj cerkve sv. Odršenika, je Msgr. A. J. Rezek iz Houghton, Mich., v svoji pridigi zlasti poudarjal potrebo molitve, da bi Bog dodelil milost, da bi mogli enkrat častiti škofa Barago kot blaženca in svetnika na naših oltarjih. Tudi ta shod je bil izraz ljudske želje, da bi bil škof Baraga kmalu pripoznan od sv. Cerkve vrednim preiskave njegovih junakih čednosti in gorečega dela za čast božjo in zveličanje neumrjocih duš.

NA STRAŽI V LEDENEM VREMENU

Prizor iz zasnežene Mandžurije, ki kaže brzojavov skupino japonskih vojakov, kateri so zaposleni pri brezzičnem brzojavu ob nedavni ofenzivi Japoncev proti kitajskim uporniškim četam.

JAPONSKI SVEČENIŠKI NARAŠČAJ

Novi japonski svečeniki se odpravljajo na svoje prvo romanje, ko so dokončali prvo leto studij. S seboj nosijo vso svojo imovino.

Toda ne samo na shodih in slavnostih se je pokazalo zanimanje priprostitih vernikov za škofa Barago in njegovo veličansko delo za spreobrnjenje poganskih Indijancev, ampak za njegovo delo so se začeli zanimati tudi na književnem polju. Najpoprej se moram zahvaliti p. Hugo Brenu za zanimive in podučljive članke v Ave Maria in drugih slovenskih časopisih. Ravno tako moram omeniti prelepo knjigo od Mr. Joseph Gregorica: "The Apostle of the Chippewas", ki zasluži veliko cirkulacijo. Isto vidimo iz člankov pisanih v raznih angleških časopisih in revijah. Omenim naj samo članek od Rev. Hugh S. Gallagher, CSC, ki je dne 10. dec. 1932 v angleškem tedniku Ave Maria v Notre Dame vseučilišču opisal ljudsko gibanje za proglasitev škofa Barage kot blaženca in svetnika. In ta duhovnik in pisatelj pravi: "V življenju in smrti škofa Barage imamo znamenja svetniškega življenja", in on vpraša: "Ali niso letošnje slavnosti v njegov spomin in vedno rastoče zanimanje za njegovo svetniško življenje morebiti znamenje božje previdnosti, da je škof Baraga vreden preiskave za proglasitev blaženca, da bi se tako povzdignila čast in slava božja po celim svetu." Bog daj, da bi bile te besede resnične!

In to še ni vse. Da je ideja Baragove beatifikacije zares obrodila velike sadove zlasti v pretečenem letu, imamo za dokaz veliko zanimanje za Baragovo beatifikacijo od strani cerkvene oblasti, kjer se mora začeti prvi proces za proglasenje blaženim in to je cerkvena oblast škofije, kjer je služabnik božji živel, umrl, in kjer počiva njegovi telesni ostanke. In ta cerkvena oblast, ki pride v poštev pri služabniku božjem, škofu Baragi, je cerkvena oblast škofije Marquette. In tukaj se je v pretečenem letu nepričakovano veliko doseglo. Velika naklonjenost od strani te oblasti ideji Baragove beatifikacije se meni zdi, če človeško sodim, izraz božje volje in ne kak dokaz, da je Bog z nami. In kaj se je storilo od strani cerkvene oblasti? Prvič, prevz. škof marquetteški je pretečeno leto v svojem škofijskem listu na duhovnike in vernike svoje škofije izrazil željo, da bi v znak hvaležnosti Bogu za prejetje milosti in dobrote, ki so jih prejeli njihovi predniki po trudu in delu prvega svojega škofa Barage, verniki njegove škofije romali na njegov grob in ondi zahvalili Boga za veliki dar sv. vere in druge neprecenljive milosti po zaslugi škofa Barage. In sedaj roma župnija za župnijo na njegov grob in gotovo ob teh priložnostih prikipi marsikatera vroča zahvalna molitev Bogu za prejetje duhovne dobrote in tudi marsikatera prošnja molitev, da bi Bog v svoji neskončni dobroti dodelil milost, da bi bil škof Baraga od sv. Cerkve pripoznan za blaženega v nebesih in da bi ga mogli enkrat častiti kot svetnika na svojih oltarjih.

Drugi dokaz naklonjenosti ideji Baragove beatifikacije od strani cerkvene oblasti je pa za napredek Baragove Zveze in za idejo Baragove beatifikacije neprecenljive vrednosti. Ko sem bil jaz na pogrebu pokojnega župnika Luka Klopčiča v Calumet, sem dobil priložnost, da sem se poklonil prevz. škofu marquetteškemu in to priložnost sem porabil, da sem njemu izrazil željo Baragove Zveze in željo neštevilnih častilcev Baragovih sploh, da bi on potrdil kratek opis življenja škofa Barage in pa primerno molitev k Bogu, da bi vsemogočni Bog dodelil milost, da bi sv. Cerkev škofu Baragi podelila čast oltarjev. Prevz. škof mi je naročil, da naj se pripravi kratek življenjepis Baragov in za to primerna molitev in da naj se življenjepis v angleškem jeziku pošlje njemu v pregled, življenjepis v slovenskem jeziku pa naj pošlje Msgr. A. J. Režeku v Houghton, da naj ga on pregleda in potem njemu pošlje v potrdilo. Ko sem to željo marquetteškega škofa objavil v slovenskih časnikih, mi je p. Odilo Hajnšek nemudoma poslal kratek življenjepis škofa Barage in mi naročil, naj ga izročim p. Hugo Brenu v Lemonu, da naj ga on, kot vešček v tej stvari, natanko pregleda in da naj jaz sledim njegovemu nasvetu. P. Hugo Bren je poslal življenjepis pregledal in previdno preuredil, da ne bi bilo nobenega ugovora od strani cerkvene oblasti. Življenjepis škofa Barage po p. Hugo Brenu je Rev. M. J. Hiti prestavil na angleški jezik. Nato sem poslal angleški izvod prevz. škofu v Marquette, slovenski izvod pa Right Rev. Msgr. A. J. Režeku v Houghton. Po nekaj tednih dobim nazaj oba izvoda od prevz. škofa iz Marquette in obadva s škofijskim Imprimatur potrjena, vredna, da se natisnita v čast božjo in v povzdigo škofa Barage. Kako veselje me občutil ob tej priliki, mi je nemogoče povedati, ker sem dobro vedel, kaj to pomeni za našo stvar.

Sedaj imamo v rokah kratek Baragov življenjepis in pa primerno molitev, vse odobreno in potrjeno od cerkvene oblasti. Nihče ne more vedeti, koliko bo ta pamflet koristil ideji Baragove beatifikacije, ker "goreča molitev oblake predere", kajti neštevilno vernikov bo molilo v ta namen, kakor hitro se ta Baragov življenjepis natisne in razdeli med naše rojake in tudi druge častilce škofa Barage. — Mi z Bogom in Bog z nami — in naše delo za beatifikacijo škofa Barage bo imelo blagoslov od zgoraj!

Zatem je predlagal Joseph Zalar, naj bi zborovalci s pritjevanjem pozdravili predsednikovo besedo in urednik Svetilnika naj bi poskrbel, da govor ponatisnejo v vseh časopisih, ki propagirajo Baragovo idejo.

Zatem je zapisnikar prebral imena letošnjih članov Baragove Zveze, nakar je več zborovalcev stavilo predlog, naj bi imeli vsi navzoči pravico glasovanja in volitve. Predlog je bil sprejet.

Zapisnikar bere zapisnik lanskega občnega zbora. Takoj, ko je bil sprejet zapisnik, je podpredsednik dal svoje poročilo. Podpredsednik je bil obenem zgodovinar in je bilo njegovo glavno delo stikati za deli, ki govorijo o našem apostolu. Poleg tega je Joseph Gregorich

v letošnjem letu spisal lep Baragov življenjepis, ki ga je narod z veseljem sprejel. Seveda gre radi težkih časov trda za razpečevanje knjige, toda upanje je, da bo prišla v vsako slovensko hišo in ustrezala namenu, ki ga ima. Poročilo je bilo z zadovoljstvom sprejeto.

Zatem je dal svoje poročilo tajnik Zveze, p. Bernard Ambrožič. Ker je bil letos službeno precej zadržan, ni mogel toliko storiti kakor prejšnja leta. Finančni tajnik Joseph Kobal je po svojem namestniku dal poročilo. Blagajnik je imel samo žalostno vest, da je denar Baragove Zveze zaprt v zaprti banki in ga ni mogoče dvigniti.

Po poročilu vseh odbornikov je povzel besedo predsednik Zveze in začetel smernice za Baragovo delo v novem letu.

V letošnjem letu je bilo nekaj Baragovih proslav med tujerodci. Te proslave naj bi slovenske delavce za Baragovo stvar še bolj navdušile za vzvišeno delo Baragove beatifikacije. Zakaj, če se tujerodci zanimajo zanj in ga slave, zakaj bi se toliko bolj ne zavzeli zanj mi, ki smo njegove krvi in njegovega jezika? Velik uspeh Baragove Zveze v tem letu je, da je pridobila marquetteškega škofa, da se živo zanima za Baragovo zadevo. Tudi je že dovolil, da natisnejo življenjepis Baragov s posebno molitvijo, s katero naj bi se rojaki pripravljali slovenskemu apostolu. Zato je predsednik BZ, Rev. J. Plevnik na zboru poudarjal, da je prva naloga Baragove Zveze v tem letu, da razpeče te drobne življenjepisne liste med slovensko ljudstvo. Koncem koncev vsa propaganda nič ne pomaga, če ljudstvo ne bo izražalo svojih potreb v roke svetega škofa, da ponese prošnje slovenskih duš pred Bogom. V tem se bo volja božja pokazala. Te božje besede nam je pred vsem treba. Seve ne bomo smeli s svojim delom čakati. Dela je še veliko. — Načrti za to leto: Tja na poletje enkrat bo treba napraviti veliko zborovanje. Primeren kraj bo menda Lemont. To zborovanje naj bo v počast Baragi. Zborovanje naj bo združeno z ljudsko zabavo. Še druge manj važne sklepe je sklenila Baragova Zveza za bodoče leto.

Po peturnem zborovanju je bil ponovno izvoljen stari odbor. Samo na tajniška mesta sta bila izvoljena p. Odilo Hajnšek in Rev. J. Hiti.

Odbor Baragove Zveze:

Rev. J. Plevnik, Joliet, Ill., predsednik.
Anton Grdina, Cleveland, O., podpredsednik.
Joseph Gregorich, Chicago, Ill., podpredsednik in zgodovinar.
Rev. Odilo Hajnšek, Detroit, Mich., tajnik.
Rev. M. Hiti, Joliet, Ill., finančni tajnik.
Rev. A. Urankar, zapisnikar.
George Stonich, blagajnik.

UTRINKI

Neumen je tisti, ki misli, da pozna ženske.
* * *
Skušnje noben človek ne more kupiti na kredit.
* * *
Biti šaljiv je najbolj težaven posel.

SIROM JUGOSLAVIJE

Drasici in Rosalničani

Na sam badnjak so se v neki metliški gostilni veselili kmečki fantje iz Drasicev in Rosalnic, med katerimi pa že dalje časa vlada nesoglasje. Domov iz gostilne so šli skupno, ko so fantje iz Drasicev napravili ovinek in prestregli Rosalničane, nakar se je po navadnem uvodnem "aufbiksu" pričel pretep, v katerem je nekdo z debelo grčavo palico udaril 21-letnega Jožeta Skrinjarja iz Drasicev, tako močno po glavi, da mu je počila čelna kost. Težki rani se je pridružilo možgansko vnetje in mladenič je umrl. Tudi štirje drugi fantje so odnesli s ponočne bitke na dom dovolj skeleče spomine. — Kako se je pretep začel niti fantje sami ne vedo in eni zvrčajo krivdo na druge, da so izzivali. Dognali pa so, da je Skrinjarja udaril Janko Vujič iz Rosalnic. Uboj se je sicer izvršil nehoti, ker radi teme pač fantje niso videli kam udarci padajo, vendar bodo glavni krivci dobili svojo plačilo na sodniji.

Nesreča pri delu

V Bistrici pri Mariboru je padel progovnemu delavcu Alojziju Repu težak kamen na nogo in mu zdrobil stopalo. Morali so ga spraviti v bolnico.

Po neprevidnosti v smrt

Na železniški postaji v Koprivniških Breghih je hotel rudar Nikola Babič prenehati preko železniških tirov vrečo premoga. Pri tem pa ni opazil vlaka, ki je ravno takrat vozil mimo. Vlak ga je zadel s tako silo, da je ostal na mestu mrtev.

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas norajo spoštovati, češ, ti-le Slovenci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!" — Rev. J. Černe.

POZOR!

Kupujemo za gotovino po najboljši ceni mortgage, bonde in certifikate vlog. Vprašajte na 134 North La Salle St., room 316, Chicago, Ill. Odprto ob večerih.

Kakovost	Točnost
Poštenost	
A. F. WARHANIK	
— LEKARNA —	
Posluje preko 32 let.	
2158 West 22nd Street,	
ogel Leavitt Street	
CHICAGO, ILL.	

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani)

jateljice. — Kaj pa je 50c, to je pač tako majhna svota za en večer veselja. Dajmo, sosesstre, potrudimo se in pripeljimo s seboj vse naše prijatelje in prijateljice. Katere ste pa obljubile razne dobrote, pa tudi glejte, da jih bo vsake sorte, da bo kaj za rezat. Pridimo torej vsi skupaj in pozabimo en večer, da imamo krizo. Ze kar naprej vem, da bomo vsi židane volje v soboto večer. Torej na svidenje.

L. St.

OD PODR. ŠT. 9 S.Ž.Z.

Detroit, Mich.

Našim vrlim članicam, kakor tudi vsem faranom naše slovenske fare v Detroitu in vsem drugim Slovincem in Slovenkam, zlasti našim prijateljicam in prijateljicam se naznanja, da priredi Mrs. Kočnik Card in Bunco party v korist blagajne naše podružnice SZZ. Vabi se vas vse, stare in mlade, da pridete v nedeljo popoldne, 29. januarja, na njen dom na 15386 Steel Ave. — Vsakdo, ki pride, je dobrodošel, ker Mrs. Kočnik bo skrbela, da bo dovolj črne in bele kave ter še kaj drugega. Vstopnina bo samo 25c. — Povem vam, da bo tudi godec, ki bo izvrstno nategoval harmoniko, da bomo vsi dobre volje in bomo za kratek čas pozabili na vsakdanje težave. — Tudi jaz kot predsednica vas v imenu vseh članic naše podružnice prav lepo vabim, da se v velikem številu odzovete. — Na svidenje v nedeljo, 29. januarja na party.

Marie Maierle, predsednica.

Največji umetnik je hudobni obrekljivi jezik; iz komarja ti kravo naredi.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West 22nd Street,
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO

PLUMBARSTVO

Mi popravljamo vsa plumbarska dela. — Instaliramo kopalne, umivalne in kuhinjske sifne, toilette, po smerni ceni. — Račune plačujete lahko na obroke.

Thomas Higgins

PLUMBING, GAS FITTING
AND SEWERAGE
2313 So. Oakley Avenue,
Tel. Canal 0610 - CHICAGO, ILL.

IZŠLA JE

1. marca povestna knjiga od škofa Barage v angleškem jeziku.

"The Apostle of Chippewas"

katere izdaja Baragova Zveza.

Kritiki, katerim je bil predložen rokopis pred tiskom pravijo: "Nisem mogel nehati dokler jo nisem vso prebral. Knjiga je mnogo bolj zanimiva, kakor povest..." in "Veliko veselje, mi je povzročilo, da sem prebral povestno življenje škofa Barage, svetniškega misijonarja..."

TA KNJIGA

je v prvi vrsti namenjena naši mladini, da bi bolj spoznala in se seznanila z našim velikim Slovincem Barago, ki je igral tako veliko ulogo v zgodovini Amerike. Knjiga vzbuja veličino svetniškega življenja misijonarja pionirja Barage, kakor tudi ugled in spoštovanje slovenskega naroda. Ta knjiga bi morala biti v vsaki katoliški hiši, zlasti tam kjer so otroci.

Knjigo je sprejela v razpečevanje in v razprodajo naša knjigarna in bo stala s poštnino vred samo

75 centov

Naši zastopniki in slovenski trgovci ki želijo to knjigo razpečevati naj pišejo po isto na našo knjigarno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Sivčev vražek

RUSKO SPISAL MIHAEL OSORGIN.

Z avtorjevim dovoljenjem iz ruščine prevela Marija Kmetova.

Gručica mladih vojakov je streljala iz vogalne hiše na gručico mladih kadetov v nasprotni hiši. Nekateri so ubili, nekateri so se mogli izmuzniti vzdolž zidu in se skriti, za las se je spet približalo kraljestvo bratstva in enakosti, ki so čakali nanj.

Z rokami yznak, puško je bil vrgel od sebe, je ležal na cesti ubiti vojak, z zobmi smeje se proti nebu. Nič več ni zvedel, za čigavo resnico je padel in katera stranka ga bo prišla k svojim padlim junakom. A pod prikritim vodom vrat je pokajal in pljuval kri neki blede fantek v kučini. Pravkar je bil kar tja-vendan streljal s puško, streljal veselo in vneto, streljal na kogarkoli in kamorkoli, na kadete in na vsako mimoidočo senco in na brata in na babico, večinoma je šla krogla mimo in tlesnila v omet hiše. . . A zdaj je imel sam prestreljena pljuča. Ne boš več dolgo živel, Bog s teboj, ti ubogi, neumni fantek!

Svoboda pa se je približala še za en korak. Za močnim zidovjem, v neki sobi, ki je imela okna na ulico, so se posvetovale, preudarjale ukazovale, ukrepale civilne osebe, ki niso znale niti sprožiti puške ali nabiti mrtvaške raglje. Vendar niso imeli ti ljudje oblasti in tudi ni šlo zanje. To, kar se je moralo zgoditi, je odločila slučajnost, recimo vesela krogla, ki je bila nepotrebna vojni ubežnikom. Še je bil Kremelj, bil arzenal, bilo Aleksandrovo učilišče, — in bila je zmeda in bil nemir ljudi, ki imajo zmeraj prav in ki zmagajo le tedaj, če se lotijo kake stvari, ne da bi preudarili in ne da bi kaj pomislili. A prav to je bilo tako strašno, da se je pod zračnim svodom krogel in šrapnelov vrtila, motala in se zmedla misel, ki je šele včeraj prilezla iz lobanje, — da se je pričakala, se izgubila, obupala, si izmišljala in se zapletla med nitke tuje misli.

Zmagati je moral tisti, kdor je bil vaju živeti brez misli, ne da bi preudarjal, pretehtaval in ki ni mogel ničesar izgubiti. Pa je tudi zmagal. Ljudje v civilnih oblekah so se posvetovali in sklenili: "Mi smo zmagali." In so zapodili zmagovalca in zavzeli najvišja poveljniška mesta v umrlem mestu.

Vse to je bilo pravilno in pravično; prav tako bi na tihj mestu postopali njihovi civilni nasprotniki.

Vasja Boltanovskij je bival v Giršah na Bronaji v stranskem delu hiše. Iz njegovega okna je bil ponoči viden rdeči odsvet požara in kakor vsi, tudi Vasja in se ni pridružil nobeni stranki. Čez hip je pomislil: saj ni nobene stranke, vse to je le razbrzdani vrvež, je požar, ki ga je povzročila goreča vžgalica, katero je nekdo slučajno vrgel stran. In z ničemer ga ne moreš zadušiti. Ali naj gre brez orožja na cesto? Zakaj? Ali naj si preskrbi orožje in naj strelja? Na koga? Na katero izmed obeh resnic? Ali pa sploh moreta bivati dve resnici? Ne dve, marveč mnogo. Priroda ima eno resnico, človek ima drugo, ki oporeka v bistvu resnici prirode. In še ima kak človek

drugačno, popolnoma drugačno resnico. Vsak človek se bori za svoje resnice in to je boj za obstanek. A tistile gre v smrt za druge, zoper svojo osebno korist. Samoljubje in tudi požrtvovalnost imata vsaka svojo lastno resnico. Čigavi stranki pripada on, Vasja, laborant na univerzi in Tanjušin prijatelj? Z nikomer ni, ki sanjajo o oblasti. Njegova resnica je v tem, da bi bilo mogoče resno delovati in da bi bila Tanjuša srečna. To zadnje je bilo zares iskreno mišljenje.

Proti jutru je Vasja zaspal, a se je kmalu prebudil, ker so ga vzdramili strelji v bližini. To je bilo slučajno divje streljanje, morda so koga zasledovali, morda so streljali kar tja-vendan. Komu je bilo treba streljati v mirnem dijaškem delu mesta?

Na kako delo je bilo danes celo misliti odveč. Razen če bi po stranskih ulicah skušal priti do laboratorija?

Ob desetih je Vasja odšel iz hiše, krenil najprej do Nikitskih vrat, a streljanje ga je pri-moralo, da se je vrnil. Tedaj se je odpravil proti Sadovoji in Skaratskim ulicam in prekoračil veliko Nikitskoje. Na Povarskiji ni bilo ne enega človeka in iz radovednosti je hotel iti Vasja do cerkve Borisa in Gljeba in morda celo do Arbatskega trga. A komaj se je približal ustju Borisogljebave ulice, se je streslo ozračje od topovskega strela, ki je odkrnil del cerkvene kupole. Vasja je zavpil in zamrmal: "No, kaj pa je to, kaj pa je to!" — in je urnejših korakov zavil v stransko ulico. Saj pravzaprav ni razumel, kaj se je zgodilo, vendar je bil zelo oplaščen. Na Pasjem trgu je bilo mirno in Homjaskoji dom je mrko in resno gledal. Zdal je bilo treba priti le še čez Arbatski trg do univerze. Dospevi do vogala trga, se je Vasja ustavil in se radovedno ozrl na levo, kjer je počilo več strelcev. Ali naj poskusi?

Človek bi moral biti res prav samotarski laborant, da je mogel mirno stati, ne da bi opazil, kako žvižgajo krogle. Nihče ni oviral Vasje in ni mu prišlo na mar, da streljajo vzdolž ceste nanj. Počasi je prekoračil trg, držeč pod pazduho knjige po navadi dijakov. Ni vedel, da gledajo nanj ljudje izza zastrtih oken in se mu čudijo in se bojijo zanj in da je tri korake pred njim zadela krogla na kameniti tlak. Res, prav neprijetno je bilo iti po Arbatu in človek ni nikoli vedel, ali bo srečno prešel trg. V bližini je bilo Aleksandrovo učilišče, kjer so bili brezdvoma boji. In pa, tako vaju je in tako na roko je človeku, ogniti se Nikolajevi cerkvi in dospeti v tiho zavetišče Sivčevega Vražka, kjer brezdvoma še stoji kava na mizi stare profesorjeve hiše, a če so jo že popili, mu jo bo Dunjaša pogrela. Danes kava in tako ne bo nič z učenjem. Kakor vse kaže, je jutro že izgubljeno. Pa je mogoče izrabiti to jutro na kak drug način. Sploh je pa marsikaj, o čemer se utegne pomeniti s profesorjem, ki brez dvoma sedi doma. S Tanjušo bosta govorila o dožitkih teh dni. Čeprav ni dosti dogodkov, marveč je vse ena sama zmeda, trapa, trapa. (Dalje prih.)

PREDPUSTNA razprodaja plošč

Vesel predpustni čas je tukaj. Kdo se ne spominja, kako veselje je vladalo doma v starem kraju v tem času. Kako so godci drobili krasne domače slovenske polke, valčke, koračnice, šotise itd. Tudi v Ameriki imamo Slovenci to godbo na razpolago in sicer na slovenskih gramafonskih ploščah. Da omogočimo našim rojakom po sloverskih naselbinah priti za male novce do krasne godbe in petja, smo sklenili prirediti za letošnji predpust posebno razprodajo gramafonskih plošč.

Pomnite pa: Ta razprodaja velja za samo v tem oglasu navedene plošče in ne druge. Zato naj naročniki plošč pazijo, da ne bodo naročali takih plošč, ki niso navedene v tem oglasu. Navedite jasno in razločno številko plošč, ki jih bote naročili.

Plošče, ki so na razprodaji, so:

Columbia plošče:

- 25007—Aine polka, Štajerji, igrata Simončič.
- 25084—Nočni čuvaj, Pevce na note, pojo člani kvarteta Jadran.
- 25091—Vsi verni kristjani, Oj pastirčki božji ljubljenci, A. Šubelj.
- 25110—Ljubca kod si hodila, Čez tri gore, pojeta A. Šubelj in A. Madic.
- 25114—Pridi sv. Martin, Dekleta v kmečki brivnici, "Adrija" s spremljevanjem Dajčmana.
- 25116—Dobro srečo za kravo rudečo, Zivela je ena deklica, poje pevci Adrije.
- 25122—Tam za goro zvezda svetli, Naša kri, moški kvartet Adrije.
- 25123—Sinoči je pela, o drev pa grem snubit, Planinarka, poje pevski zbor Domovina.
- 25128—Katarina polka, Moja ljubca, igra Hoyer Trio.
- 25130—Velikonočna, 1. in 2. del, moški in ženski glasi.
- 25131—Lovska, Kdor hoče furman bit, ženski duet.
- 25136—Na klopci sva sedela, Po gorah grmi in se bliska, duet, A. Krnjević in F. Mohorčič.
- 25137—Tam kjer lunica, Škrjanček, poje Vičar, tenor.
- 25141—Sajba svatba, Kukovca, pevci Adrije in J. Plut s harmoniko.
- 25146—Tirolski marš, Stari Peter, dva lepa komada.
- 25151—Mamica, moja, Kesanje, poje Anton Šubelj.
- 25162—Ančica, Ponočni pozdrav, Louis Bele, tenor.
- 25164—Triglav, Pa kaj mi nuca planinca, poje J. Germ.
- 25165—Pri oknu deva je slonela, Spominke, pojeta L. Belle in F. Plut.
- 25166—Micka, Oj deklica povej mi to, Ko na planine, pojeta L. Belle in F. Plut.
- 25174—Planinec, Srcu, poje J. Germ. s spremljevanjem harmonike.

Viktor plošče:

- 23004—Jolietke deklice, polka, Lovca, mazurka, igra Dajčman-Peruš.
- 23005—Za Velikonočno nedeljo, 1. in 2. del, petje in govor.
- 23006—Kmet in purgar, O polnoči na sred vasi, Adrija in Dajčman brata.
- 23007—Empajris — Samo da bo likof, Hoyer Trio in zbor.
- 23008—Pod dvojnim Orlom, Dunaj ostane Dunaj, citre in Trio.
- 23010—Dva gostenja slavka, Spomin na Bled, ženski duet s klavirjem.
- 23012—To je nemogoče, Tajna ljubeev, valček, igrana na orkester.
- 23015—Flahauer Štajerji, Prav vesela polka, Oltigov trio na citre.
- 22019—Škrjanček valček, Korajžni fantje, polka, Dajčman-Peruš.
- 23020—Ples v skednju, 1. in 2. del, Adrija pevci, ta plošča je posebno zabavna za mladino.
- 23025—Oh ura že bje, Po jezeru bliz Triglava, poje Mirko Jelačin, tenor.
- 23026—Jurij Benko vzemi Lenko, Pobič sem star šele 18 let, Mirko Jelačin, tenor.
- 23027—Pa kaj to mora biti, Mene pa glava boli, Mirko Jelačin, tenor.
- 23028—Mlinar, Vsi so prihajali, Mirko Jelačin, tenor.

Do 15. februarja t. l. prodajamo navedene plošče po

30 centov

Ta razprodaja traja samo
DO 15. FEBRUARJA 1933.

Na naročilih po pošti se bo upošteval poštni datum na pismih Z DNE 15. FEBRUARJA 1933. Naročila z poznejšim poštnim datumom se ne bodo upoštevala za razprodajne cene.

POZOR! Ker bodo zadnje dni morebiti kake plošče pošle in nam ne bo mogoče z njimi postreči več, prosimo naročnike plošč, da naj navedejo v naročila, da za slučaj, da kake plošče med tem, ko bomo prejeli njegovo naročilo poidejo, kako drugo ploščo dodamo naročilu.

Naročilom je pridjati potrebni znesek v gotovini ali Money Order. Po C.O.D. teh plošč ne pošiljamo, razven če želi prejemnik poštne stroške za C.O.D. plačati sam, ki jih v takem slučaju dodamo računu.

Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

DOBIČKANOSNOST MAJHNH IZUMITELJEV

Zveza izumiteljev med drugimi beleži tudi to, kakšen dobiček donaja izumi svojim duševnim očetom. Po zadnji statistiki, ki jo je objavil zveza, je razvideti, da veliki, epohalni izumi v tem pogledu daleč zaostajajo za onimi, ki spadajo v kategorijo vsakdanjih izumov. Uporabnost kakšnega izuma v praktičnem življenju odloča bolj nego vse drugo o njegovi donosnosti.

Tako je, n. pr. izumitelj avtomatične fotografske priprave fotomata, ki je danes vsaj v Evropi že malo prišel iz mode, zaslužil desti več nego Edison s svojim fonografom. Velike prevratne iznajdbe, kakor električno žarnico, odločilne patente za letalsko stroko, Rontgenov aparat, ultramikroskop itd. bi zaman iskali med dobro plačanimi izumi. Pač pa je donesla lasnica, ki je bila nekaj časa ameriški patent, svojem izumitelju ogromne milijone, več nego kdaj kateremukoli drugemu izumitelju kakršenkoli drugi izum. Varnostna zaponka in avtomatični gumb na pritisk sta ustvarila istotako mogočne industrije in bogastva.

Navadni pločevinasti zatvor, kakršnega uporabljajo za steklenice za pivo, je izumil Američan Painter in industrija, ki jo je osnoval za izkoriščanje svojega izuma, je v 30 letih zaslužila čistih 175 milijonov dolarjev. Ena sama družba, ki ima dve tovarni za izdelovanje takšnih zatvorov, jih izdela letno do 140 milijonov kosov — danes se uporabljajo tam seveda za zapiranje steklenic z nealkoholnimi pijačami.

Med Painterjevimi nameščenci je bil tudi znameniti Gilette, ki se je vtepel v glavo, da mora izumiti nekaj takšnega, kar bodo ljudje uporabljali vsak dan in mu bo prineslo bogastvo. Izumil je znani brivski aparat in klino, ki nosita njegovo ime. V enem samem letu mu je ta izum donesl več nego 10 milijonov dolarjev, imetje, ki si ga je pridobil, je znalo dosti več nego 100 milijonov dolarjev.

Med tiste, ki so največ zaslužili, spada izumitelj gumastega podplata Humphrey O' Sullivan. Ta je po dobičku prekosil še Giletta in Painterja in klasični tehniki, kakor Volta Stephenson in celo Edison, bi se v tem oziru pred njim lahko skрили.

DRZEN POSKUS VULKANOLOGA

Vulkanolog prof. Kyrner je prodril v žrelu vulkana Stromboli do žareče lave. V azbestni obleki se je spustil ob nezgorljivi vrvi do dna in meril temperature. Znašale so več nego 100 stopinj C. Da ga ne bi zadušile strupene pare, je bil učenjak opremljen seveda s sikovim aparatom.

Ognjeniki nam dajejo še dovolj ugank, da so potrebne tudi ekspedicije te vrste, dasi nevarnejših morda ni na svetu. Stromboli spada namreč med redke, stalno delujoče vulkane, nihče ne ve, kdaj ga prime minuta, ko malo pobesni. Morda baš zaradi tega stalnega delovanja ne povzroča v ostalem takšne škode kakor drugi ognjeniki, ki nevarnost toliko časa kuhajo v sebi, da jo končno z vso silo bruhnejo iz sebe. Še pred nedavnim so mislili da so vulkani neke vrste varnostnih ventilov, skozi katere uhajajo na dan v žareči zemeljski notranjosti zbirajoče se ognjene sile. Ta teorija je v novjšem času spodrinila druga domnevanja, po kateri so v žarečem stanju le posamezni deli pod-

zemlja, in sicer v razmeroma majhni globini.

Vsak vulkan ali posamezne skupine vulkanov imajo potemtakem svoja ognjišča, ki so ločena od drugih, a nižje se začneja mogočna plast, ki loči zemeljsko skorjo od pravega jedra. To jedro je trdo in sestoji iz brčkone iz nikla in železa. Žareča ognjišča v zemeljski skorji nastajajo iz nam še neznanih vzrokov. Brčkone pa imajo tu vpliv vsakovrstna mehanična rušenja v notranjosti, pri katerih se razvija toplota, in morda tudi električne sile. V zadnjem času domnevajo, da ima tudi radioaktivnost svoje prste vmes. Pritisk plinov, ki se razvijajo v žareči masi, jo požeze skozi vulkanski rov proti površini zemlje.

VODNE SILE HIMALAJE

V vsej tišini so dokončali v pokrajini Radšah Mandi ob južnih pobočjih Himalaje orjaške naprave, kjer se bodo izrabljale neizmerno vodne sile s Himalaje. Zgradbe so bile izgotovljene pod največimi težkocami. Saj žive tam negostoljubni, mračni gorjani, a hkrati je priroda divja. Saj so morali n. pr. skozi goro izvrtati 5 km dolg predor, kjer je bilo zaposlenih nič manj kot 150 inženjerjev in 3000 domačinov. Kamen je povzročal poleg mraza največ težav. Kot mrtva proga je označena pot, proti kateri so se borili 4 mesece, a je dolga le 6 metrov. In takih poti je bilo več. Poleg vsega tega pa je v himalajskih gorah premnogo oken in votlin, iz katerih se ne prestando kamenje vali in pesek drsi. Mnogo ljudi je na ta način poginilo. Transport strojev se je vršil na ramah nosilcev, ki so prečestokrat po vseh štirih plezali gore, katerih se do takrat še ni dotaknila bela noga. Stroški ogromnega podjetja znašajo nad 4 milijone funtov in pol. Je pa to neizmerno vrednosti za Indijce, ki bodo poslej izrabljali ogromne vodne sile za vse industrijske namene.

PAPEŽ, ČE VSEH NARODOV

Nedavna je izšla knjiga dr. Leona Kavana, v kateri opisuje povojni glad v Rusiji in navaja darove, ki jih je Evropa darovala Rusiji v letih 1921 do 1922. Ker pa nikjer niti z besedo ne omenja, kaj je sveta stolica storila za gladne v Rusiji, je službeni list Vatikana, Osservatore Romano, obvestil svet, kako se je tedaj ponašal Rim. — Papež Bendikt XV. je daroval 10 milijonov lir. V polletju istega leta je odpeljal v Rusijo papežev vlak ogromne zaloge živeža. Pa tudi sedanji papež Pij XI. je kmalu po kronanju poslal 2 in pol milijona lir gladojučim Rusom in hkrati apeliral na vse države, da bi kaj storile zanje. Sveta stolica je vzdrževala na Krimu 92 kuhinj, ki so prehranjevale dnevno okrog 40.000 otrok. Leta 1923 se je ta akcija razširila tudi v nekaterih drugih krajih Rusije, tako je papež hranil dnevno 160.000 otrok. Papeževa komisija za Rusijo je zbrala vse dokumente o teh letih in delih in bo napisala objektivno kritiko o vsem tem.

PREBIVALCI RUSIJE

Po najnovejših statističnih podatkih šteje sovjetska Rusija 163 milijonov prebivalcev. Število rojstev je v Rusiji v stalnem dviganju. Leta 1897 je imela Rusija 106.4 milijonov prebivalcev, leta 1914 je bilo že 139.3, štirinajst let kasneje 150.4 a 1931 je 160.4 milijonov, kar pomeni, da je prebivalstvo zadnjih 35 let naraslo za 50 odstotkov.

15. FEBRUARJA 1933

se zaključí predpustna razprodaja gramofonskih plošč!

ZATO

se ljubiteljem lepe slovenske pesmi in lepih slovenskih domačih godbenih komadov nudi zadnja prilika, da si nabavijo pred zaključkom, do 15. februarja t. l. vse one gramofonske plošče, ki jih želijo.

Tako nizke cene ne bo več

in v korist vsakega je, da se te prilike, ki se nudi v tej razprodaji posluži. Prečitajte točno razprodajni oglas ter na istega opozorite tudi vaše znanke in prijatelje, da se tudi oni okoristijo s to razprodajo.

KNJIGARNA "AMER. SLOVENEK"